

Aanstellingsbeleid

Inleiding

Enkele afdelingen binnen JongNL hebben tijdens diverse bijeenkomsten over de VOG aangegeven problemen te hebben om voor vrijwilligers, die men al jaren kent, een VOG aan te vragen. Hun gedachtegang is als volgt: moet je iemand die je al van kinds af aan kent en die nu vrijwilliger is of wil worden een VOG-verklaring laten aanvragen? Als je kijkt door de bril van 'ons-kent-ons' misschien niet. Als je kijkt naar de verantwoordelijkheid die we als JongNL hebben naar onze leden, ouders, de dorpsgemeenschap waarin we actief zijn, andere verenigingen dan zeggen wij: Doen die VOG! Als JongNL willen we serieus genomen worden: willen we niet achterblijven bij landelijk en provinciaal beleid en willen geen uitzonderingspositie vormen ten opzichte van andere jeugd- en sportorganisaties. De provincie Limburg, waarvan JongNL Limburg subsidie ontvangt om onder andere onze vrijwilligers op te leiden, stelt dat alle relevantie provinciaal gefinancierde vrijwilligersorganisaties een VOG moeten aanvragen, op zijn minst voor vrijwilligers die met jeugdigen werken.

De maatschappelijke verantwoordelijkheid rond de veiligheid van onze jeugd en de rol van de VOG hierin is aangescherpt door geruchtmakende zedenzaken in diverse sectoren. Een VOG wordt in de maatschappij, onder andere door diverse overheden, ouders en pers, als minimale eis gezien. Het wordt niet meer geaccepteerd dat je als vereniging niet het onderste uit de kan haalt om je leden te beschermen. Door als afdeling van JongNL een VOG aan te vragen, voor al je vrijwilligers, laat je concreet zien dat je er alles aan doet om grensoverschrijdend seksueel gedrag, binnen jouw vereniging, te voorkomen. Door dit te doen voldoe je aan de zorgplicht die je als vereniging hebt.

Gratis VOG

Vanaf 1 januari 2015 kunnen vrijwilligers die met kinderen werken (en/of mensen met verstandelijke beperking) aanspraak maken op een gratis VOG. De VOG's dienen digitaal te worden aangevraagd bij dienst Justis. Daarna kan de aanvraag zonder betaling worden afgerond. Let op: VOG's die bij het de gemeente worden aangevraagd komen niet meer in aanmerking voor vergoeding.

Om in aanmerking te komen voor de gratis VOG, dienen afdelingen aan te tonen dat ze actief bezig zijn om (seksueel) misbruik voorkómen. Afdelingen moeten bewust bezig zijn met preventief beleid inzake het voorkomen van (seksueel misbruik): het hanteren van een **aanstellingsbeleid**. Leg als afdeling vast welk **aanstellingsbeleid** en welke selectieprocedure jullie hanteren. Plaats deze informatie op jullie website zodat behalve vrijwilligers ook anderen bekend zijn met jullie aanstellingsbeleid.

JongNL Limburg adviseert een selectieprocedure in te stellen. Een doordacht en kritisch aanstellingsbeleid kan een hoop problemen voorkomen.

bijvoorbeeld:

1. Een kennismakingsgesprek waarin de afdelingscultuur, het huishoudelijk reglement en de gedragscode worden uitgelegd.
2. Het ondertekenen van de gedragscode
3. Een VOG overleggen
4. Een 'stage'periode in te stellen
5. Het aanstellen van een **vertrouwenscontactpersoon**
6. Bijscholing (workshops en cursussen)
7. periodieke gesprekken (contactpersoon kadervorming / leidingbegeleiding)

het avontuur van je leven met spel- creativiteit- en natuuractiviteiten

JongNL Limburg Marijkelaan 11a, 6074 AP Melick telefoon 0475 520020 mail info@jongnl.nl internet jongnl.nl

Aanstellingsbeleid

Het is zaak nieuwe vrijwilligers en vooral die vrijwilligers die geen lid geweest zijn, zorgvuldig te screenen. Een pleger van seksueel misbruik herken je niet aan het uiterlijk. Over het algemeen lijken het bijzonder vriendelijke **doorsnee-mensen**, die zich binnen korte tijd onmisbaar binnen een vereniging weten te maken. Bekend is dat ze situaties opzoeken waarin ze makkelijk in contact komen met minderjarigen. Daarbij maken ze misbruik van het vertrouwen van jouw vereniging en jullie gretigheid om nieuwe vrijwilligers aan te trekken. Onderstaande tips kunnen helpen een aanstellingsbeleid voor jouw afdeling op te stellen.

Liever één te weinig dan de verkeerde

Elke JongNL afdeling wil zo veel mogelijk vrijwilligers aantrekken. Er is altijd wel wat te doen. De schade die een 'verkeerde' vrijwilliger kan aanrichten is enorm, niet alleen voor je afdeling (denk aan verdeeldheid binnen de afdeling of imagoschade), maar vooral voor jeugdleden. Schaam je niet voor een relatief zware selectie. Straal juist uit: het kost moeite om bij JongNL als vrijwilliger aan de slag te komen. JongNL neemt het vrijwilligerswerk en het werken met kinderen serieus.

VOG en Gedragscode

Zorg er voor dat je, bij het werven van nieuwe vrijwilligers (bijvoorbeeld in een advertentie, poster of bij een vrijwilligersvacaturebank) aangeeft dat er gevraagd wordt om een Verklaring Omtrent Gedrag en dat alle vrijwilligers een gedragscode ondertekenen.

Persoonlijk is beter

Zijn er mensen binnen je afdeling met een goed oog voor mensen en een goed oor voor verhalen? Laat juist deze mensen een kennismakingsgesprek voeren met alle potentiële vrijwilligers. Ben bereid om tegen een vrijwilliger te zeggen: 'Het spijt me, ik denk niet dat we plek voor je hebben.' Bij voorkeur leg je tot op zekere hoogte uit waarom. Het is niet erg om te laten weten dat je het gevoel hebt dat iemand niet geschikt is om te werken met kinderen.

Maak afspraken concreet: gedragscode

Niet alle JongNL afdelingen hebben een officieel vrijwilligers (aanstellings)beleid en/of hanteren gedragsregels (reglement). Het grote voordeel van het vastleggen en uitvoeren van een vrijwilligersbeleid en het hanteren van een gedragscode is dat je als afdeling uitdraagt dat iedereen hetzelfde wordt behandeld. Zo staat, onder andere, in de gedragscode dat nieuwe vrijwilligers een Verklaring Omtrent Gedrag moeten overleggen. Daarmee geef je aan dat het overleggen van een VOG geen kwestie is van het niet vertrouwen van een potentiële vrijwilliger maar een afspraak die je met zijn allen, binnen JongNL, hebt gemaakt.

Bijscholing en periodieke gesprekken onderdeel van je eigen beleid

Maak het thema 'seksueel misbruik voorkómen' bespreekbaar in het eerste kennismakingsgesprek. Zo'n eerste gesprek kan wat theoretisch zijn, aangezien de vrijwilliger nog niet actief is binnen de afdeling. Het is daarom belangrijk dat het thema op andere momenten wordt herhaald. Bijvoorbeeld tijdens een thema-avond, een workshop of als onderdeel van een leiders- of kampvergadering. Daarnaast bied je als afdeling regelmatig gelegenheid om met vrijwilligers te praten over wat ze meemaken.

Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Het verplicht stellen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) voor alle vrijwilligers is een belangrijk middel om seksueel misbruik in je afdeling te voorkomen. Bij een VOG-aanvraag gaat het ministerie

het avontuur van je leven met spel- creativiteit- en natuuractiviteiten

JongNL Limburg Marijkelaan 11a, 6074 AP Melick telefoon 0475 520020 mail info@jongnl.nl internet jongnl.nl

van Justitie na of de aanvrager strafbare feiten heeft gepleegd die een risico vormen voor de functie waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. Zo zal iemand die ooit veroordeeld is voor ontucht met minderjarigen geen VOG krijgen voor een vrijwilligersfunctie bij JongNL. Hij zal wellicht wel een VOG krijgen als hij hem nodig heeft voor de functie van financieel medewerker bij een autobedrijf. Het gaat dus om de relatie tussen de gepleegde delicten en de functie waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. Het feit dat iemand zo'n verklaring kan overleggen betekent niet dat iemand nooit met Justitie in aanraking is geweest.

Het verplicht stellen van een VOG sluit misbruik niet uit. Maar je laat, als afdeling, er wel mee zien dat je bewust bezig bent met het onderwerp. Dit kan potentiële plegers afschrikken. JongNL Limburg adviseert om voor alle vrijwilligers (leiding, bestuursleden, kookstaf, klus- of tuinmannen etc.) een VOG aan te vragen. Ook voor vrijwilligers die al jaren actief zijn bij de afdeling zijn of vrijwilligers die niet (direct) met jeugdleden werken. Op die manier ontkom je aan de suggestie dat je bepaalde personen verdenkt en andere niet, en hoef je je zelf ook niet te wagen aan de vraag wie je 'verdacht' vindt en wie niet.

Een vrijwilliger met een VOG geeft daarmee, onder andere naar ouders, aan dat zijn gedrag geen belemmering vormt voor een vrijwilligersfunctie bij JongNL. Vrijwilligers van JongNL hebben vaak nauwe contacten met kinderen, soms zelfs één-op-één. Door te laten beoordelen of een vrijwilliger in het verleden geen laakbaar gedrag heeft vertoond, verklein je als bestuur van een afdeling het risico op misstanden en daarmee bescherm je behalve jeugdleden ook andere groepsleiders. In sommige sectoren zoals onderwijs, bij gastouders, en diegene die toezicht houden tijdens tussenschoolse opvang, is een VOG verplicht.

Overigens blijft de verantwoordelijkheid voor het wel of niet aanvragen van een VOG-verklaring een verantwoordelijkheid van de eigen afdeling.